

Beschikbare tijd waarin het examen gemaakt moet worden: 180 minuten

naam cursist	
kantoor naam werkgever	
vestigingsplaats administratiekantoor	

A A N D A C H T S P U N T E N

- Het examen bestaat uit **20 meerkeuzevragen** en **7 open vragen**.
- Bij de meerkeuzevragen is per vraag slechts één antwoord juist.
- Omcirkel bij de **meerkeuzevragen** het juiste antwoord **op het blad** waarop de vraag staat weergegeven.
- De **open vragen** kunt u **op** daarvoor bestemd **NOAB examenpapier** beantwoorden. Dit papier wordt door de examinator uitgedeeld. U mag bij de open vragen geen antwoorden schrijven op de bladen met examenvragen. Geef duidelijk het nummer van de open vraag aan.
- Aan het einde van het examen moeten alle bladen worden ingeleverd.
- De examenopgaven moeten ook allemaal worden ingeleverd voordat u de examenruimte verlaat.
- Op ieder blad dient uw naam en de kantoor naam van uw werkgever te worden vermeld.
- **Schrijf duidelijk**, omdat datgene wat niet leesbaar is voor de docent ook niet beoordeeld kan worden en dus niet mee kan tellen voor het eindresultaat.
- Bij het examen mag u gebruik maken van boeken, de behandelde sheets en opgaven (al dan niet voorzien van aantekeningen) en overige schriftelijke stukken.
- Bij het examen mag u gebruik maken van een rekenmachine dat niet voorzien is van geprogrammeerde gegevens en/of een speciaal ingesteld geheugen.
- Bij het examen mag u gebruik maken van **organizers, (zak) computers, iPad** en dergelijke, maar niet van een **telefoon**. Het is niet toegestaan tijdens het examen te communiceren met deze apparatuur. Hierop zal worden toegezien.
- De examenkandidaat mag zijn mobiele telefoon niet op tafel leggen en mocht dit apparaat zich in de onmiddellijke nabijheid van de examenkandidaat zich bevinden, dient de **mobiele telefoon uitgeschakeld** te zijn.
- Antwoord niet te snel, laat de informatie van de vraag op u inwerken en maak gebruik van de aanwezige middelen voor de beantwoording!

Veel succes bij het beantwoorden van de examenvragen!

M E E R K E U Z E V R A G E N

1. Harmen drijft een onderneming in de vorm van een eenmanszaak. Hij heeft voor zijn onderneming een elektrische (nulemissie) Porsche aangeschaft waarbij voorbelasting in vooraftrek is gebracht. Hij gebruikt de auto voor privédoeleinden, maar houdt niets bij. De cataloguswaarde bedraagt € 160.000 (inclusief btw en bpm) en de werkelijke kosten inclusief afschrijving die ten laste van het resultaat zijn gekomen bedragen € 6.300 excl btw. Wat is het bedrag aan bijtelling in de inkomstenbelasting in 2018? U mag er van uit gaan dat de Porsche een datum eerste toelating heeft van 1 januari 2017 en dat de auto per die datum in zijn bezit was.
- a. € nihil
 - b. € 6.300.
 - c. € 6.400.
 - d. € 26.200
 - e. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat(motiveer)
-
2. Annerieke is tandarts en heeft als ondernemster haar woning (met whirlpool en zwembad) volledig tot haar zakelijke vermogen gerekend. Zij gebruikt de zolder en de kelder voor haar archief en de ontvangst van klanten. In totaal is dit meer dan 10% van de woning. De WOZ waarde van het volledige pand is € 900.000. Dit betreft toevallig ook de totale aanschafprijs inclusief kosten. 75% Van het pand en 75% van de WOZ waarde is toerekenbaar aan het woongedeelte. Welk bedrag moet Annerieke voor het woongedeelte opnemen in haar winst over 2018?
- a. € 11.812
 - b. € 15.750
 - c. € 225.000
 - d. € 675.000
 - e. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat(motiveer)
-
3. Vervolg op de vorige vraag. Stel dat Annerieke het volledige pand als zakelijk vermogen etiketteert. De boekwaarde van het pand bedraagt € 505.000. Het jaarlijkse afschrijvingspercentage bedraagt 2% van de aanschafprijs van € 800.000 minus restwaarde € 300.000 = € 500.000 derhalve € 10.000 per jaar. Hoeveel kan zij afschrijven op het pand in 2018?
- a. € 0
 - b. € 5.000
 - c. € 10.000
 - d. € 16.000

- e. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat ... (motiveer)
-
-

4. Abdul is Directeur Groot Aandeelhouder (DGA) en heeft een vordering van nominaal € 51.000 op de besloten vennootschap waarin hij een aanmerkelijk belang heeft. Dit betreft in totaal twee vorderingen van respectievelijk € 30.000 (1) en € 21.000 (2). Vordering 1 kan fiscaal worden aangemerkt als een bodemloze putvordering, vordering 2 is volledig zakelijk. Als gevolg van de crisis heeft de BV slechte resultaten behaald en is vordering 1 tot € 1.000 in waarde gedaald. Vordering 2 is waardevast gebleken. Abdul vraagt of het waardeverlies van op vordering 1 fiscaal aftrekbaar is.
- a. Het verlies valt in box 1 en is aftrekbaar.
 - b. Het verlies valt in box 1 en is niet aftrekbaar.
 - c. Het verlies valt in box 2 en is aftrekbaar.
 - d. Het verlies valt in box 2 en is niet aftrekbaar.
 - e. Het verlies valt in box 3 en is aftrekbaar.
 - f. Het verlies valt in box 3 en is niet aftrekbaar.
-
-

5. Stefan heeft in 2018 een inkomen van € 100.000. Daarnaast heeft hij een aftrek eigen woning schuld van € 10.000. Hoe hoog is zijn fiscale renteaftrek in 2018?
- a. 49,5%
 - b. 50,0%
 - c. 50,5%
 - d. 52,0%
 - e. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat ... (motiveer)
-
-

6. Ton leent in 2018 € 50.000 aan de zoon van zijn broer. Deze zoon, Martin, gebruikt het geld voor de aanschaf van een eigen woning. Ton laat geen recht van hypotheek vestigen, om aan de vordering meer zekerheid te koppelen. De lening wordt gemeld bij de Belastingdienst. Martin betaalt een zakelijke rente als vergoeding voor de lening en tevens een 30-jarige annuïtaire aflossing.
- a. De rente die Martin betaalt, kan hij op zijn inkomen in box 1 in mindering brengen.
 - b. De rente die Martin betaalt, kan hij niet op zijn inkomen in box 1 in mindering brengen.

- c. De rente die Martin betaalt, kan hij niet op zijn inkomen in box 1 in mindering brengen. De lening kwalificeert daarentegen wel als schuld in zijn box 3 vermogen.
- d. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)
-
-

7. Nico is in Nederland geboren en getogen. Hij heeft hier een aardig kapitaal verworven door een succesvolle onderneming te verkopen. Hij woont inmiddels al 8 jaar in Oostenrijk alwaar hij samen met zijn Oostenrijkse echtgenote van zijn oude dag aan het genieten is. Het bevalt het daar zo goed, dat beiden de Oostenrijkse nationaliteit hebben aangenomen. Omdat te vieren, wil hij aan zijn in Nederland wonende kinderen ieder € 1 miljoen schenken. Is deze schenking in Nederland belast met schenkbelasting?

- a. Ja
b. Nee
-
-

8. Onafhankelijk van de uitkomst van voorgaande vraag. Stel dat Nico niet schenkt, maar overlijdt. Hoe hoog is de in Nederland verschuldigde erfbelasting per kind? Houdt hierbij rekening met de reguliere vrijstelling en de tarieven voor 2018.

- a. € 182.667
b. € 186.708
c. € 386.920
d. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)
-
-

9. Jeanine drijft al meer dan 8 jaar voor eigen rekening en risico een onderneming. In het jaar 2018 heeft zij een resultaat uit onderneming behaald van € 100.000 positief en heeft zij 1.200 uur voor haar onderneming gewerkt. Daarnaast werkt zij 1.200 uur in loondienst. Orinda wil over 2018 doteren aan de oudedagsreserve. Haar ondernemingsvermogen laat dit toe. Hoe hoog is de dotatie?

- a. nihil
b. 4.900
c. 8.946
d. 9.800
e. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)

10. Op 1 februari 2018 verhuist Irma naar een grotere woning. De nieuwe woning kost inclusief kosten koper € 750.000. De verkoopprijs van de oude woning is € 255.000, waarbij nog € 3.000 aan makelaarskosten is betaald. De schuld op de oude woning bedroeg € 250.000. Over welk bedrag mag Irma maximaal hypotheekrente in aftrek brengen? Met andere woorden: welke eigenwoningschuld mag in aanmerking worden genomen?

- a. € 48.000
- b. € 253.000
- c. € 550.000
- d. € 748.000
- e. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)

11. Jacqueline is makelaar en heeft een vijftal beleggingspanden in bezit. De panden worden verhuurd aan derden. Maandelijks stuurt Jacqueline huurfacturen en zorgt zij dat de huur wordt geïnd. Zij is hiermee 3 volle uren bezig. Verder verricht zij geen arbeid voor deze vijf panden. Zijn de huurinkomsten belast als resultaat uit overige werkzaamheid?

- a. Ja, er is sprake van resultaat uit overige werkzaamheden
- b. Nee, want deze arbeid leidt niet tot meer voordeel dan bij normaal vermogensbeheer
- c. De waarde van de panden is belast in box 3, maar de huurinkomsten in box 1
- d. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)

12. Köksal heeft 49% van de aandelen in een BV. Omdat de BV een grote investering wil doen, leent hij een bedrag van € 100.000 aan de BV. Hierop ontvangt hij een rente van € 5.000 per jaar. Het betreft een zakelijke lening en zakelijke vergoeding. Is de rente opbrengst belast?

- a. De vordering valt in box 3, waar niet het feitelijke maar een forfaitair rendement is belast
- b. Nee, zowel de vordering als de rente zijn niet belast in de inkomstenbelasting
- c. Ja, de rente is belast als regulier voordeel in box II

- d. De rente is belast in box I als resultaat uit overige werkzaamheid (tbs)
-
-

13. Rob is 100% aandeelhouder van een BV. De BV drijft een onderneming in elektronische apparaten. Door wat tegenvallers heeft de BV inmiddels een totaal opgebouwd verrekenbaar verlies van € 100.000. De huidige aandeelhouder Rob gaat over tot verkoop van 50% van de aandelen in de BV aan een koper. Deze koper, genaamd Joost, wil de winkel voortzetten, maar gaat tevens andere activiteiten verrichten, te weten de verkoop van niet elektronische kantoorbenodigdheden. De omvang van deze nieuwe activiteit is zodanig dat nog maar 25% van de elektronica activiteit over is gebleven. Rob vraagt aan u of de verliezen na de overdracht nog verrekenbaar zijn, dit bespaart hem namelijk vennootschapsbelasting over toekomstige winsten. Wat is hierop uw antwoord?

- Het verlies is niet meer verrekenbaar omdat het uiteindelijke belang in de BV voor meer dan 30% is gewijzigd
 - Het verlies is niet meer verrekenbaar omdat de activiteiten voor meer dan 30% zijn gewijzigd
 - Het verlies is niet meer verrekenbaar omdat dit valt onder een antimisbruik regeling
 - Het verlies is nog steeds verrekenbaar
-
-

14. Eric verhuurt een pand aan de B.V. van zijn zoon Bram. Zijn zoon heeft slechts een 5% aandelenbelang in deze vennootschap, de man van Bram, Victor, bezit de rest van de aandelen. Eric heeft geen aandelen in deze vennootschap. Welke van de onderstaande beweringen is juist?

- Eric heeft geen aanmerkelijk belang.
 - Eric heeft een aanmerkelijk belang op grond van de meesleepregeling.
 - Eric heeft een aanmerkelijk belang op grond van de meetrekregeling.
 - De huuropbrengst is bij Eric belast als resultaat uit overige werkzaamheid.
-
-

15. Angola BV bezit alle aandelen in Zimbabwe BV. Tevens bezit Angola BV 90% van de aandelen in Cameroen BV. Alle vennootschappen hebben dezelfde directeur en bestuurder. De vennootschappen bedienen alle drie dezelfde klantenkring. Kunnen deze vennootschappen een fiscale eenheid vormen?

- Nee
- Ja zowel voor de omzetbelasting als voor de vennootschapsbelasting

- c. Ja alleen voor de vennootschapsbelasting, niet voor de omzetbelasting
 - d. Ja alleen voor de omzetbelasting, niet voor de vennootschapsbelasting
-
-

16. Jasmijn BV heeft een verlies geleden in het jaar 2018. In alle andere jaren (verleden en toekomst) worden winsten behaald. De BV is opgericht in het jaar 2011. Hoe verloopt de verrekening van dit verlies?

- a. Het verlies is slechts verrekenbaar met toekomstige jaren
 - b. Het verlies kan op basis van een crisismaatregel 3 jaar terug worden gewenteld, 9 jaar voorruit
 - c. Het verlies kan 1 jaar achterwaarts en onbeperkt voorwaarts worden verrekend
 - d. Het verlies kan 1 jaar achterwaarts en 9 jaar voorwaarts worden verrekend
-
-

17. Ali Baba BV is een besloten vennootschap met daarin een actieve onderneming. Over het jaar 2018 behaalt de BV een winst van € 30.000. De vennootschap is vrijgevig ingesteld en wil over het jaar 2018 maximaal gebruik maken van de fiscale aftrekbaarheid van giften. Daarbij is gesteld dat de BV enkel aan instellingen met een zogenaamde “ambi” status wil schenken, maar niet aan een culturele instelling. Wat is het maximale bedrag dat de BV fiscaal gefacilieerd kan schenken over 2018? Bij de beantwoording kunt u ervan uitgaan dat de giften nog niet zijn begrepen in de genoemde winst van € 30.000.

- a. € 100.000
 - b. € 150.000
 - c. € 300.000
 - d. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)
-
-

18. Jan en Jeanine wonen al drie jaar ongehuwd samen in een hun koopwoning. Zij hebben geen kinderen, geen notarieel samenlevingscontract en staan niet bij elkaars pensioenregeling ingeschreven. Voor het jaar 2018 willen zij als fiscale partners worden aangemerkt. Is dit mogelijk?

- a. Ja, zij zijn verplicht fiscale partners
- b. Ja, zij kunnen in het jaar 2018 kiezen om als fiscale partners te worden aangemerkt

- c. Nee, zij kunnen geen fiscale partners van elkaar zijn
 - d. Nee, want ze opteren niet voor het fiscale partnerschap
-
-

19. Niels bezit 100% van de aandelen in een BV van een goedlopend bedrijf, hij vervult samen met zijn echtgenote de rol van directeur. Hij wil zichzelf in 2018 een salaris toekennen van € 70.000 en zijn echtgenote een salaris van € 30.000. De resultaten in 2018 zijn ruim voldoende. Bovendien verdient de bestbetaalde medewerker € 80.000 en zou het loon van een meest vergelijkbare dienstbetrekking € 100.000 bedragen. Hoeveel salaris dient hij minimaal in acht te nemen voor zijn echtgenote? U mag ervan uitgaan dat zij fulltime werkt.

- a. € 30.000
 - b. € 45.000
 - c. € 70.000
 - d. € 75.000
 - e. € 80.000
 - f. Een salaris van (motiveer)
-
-

20. Hendriksen BV schaft een zakelijke auto aan en brengt daarbij de aanschaf-btw in mindering. Verder wordt ook alle btw op het gebruik en onderhoud in mindering gebracht. In 2018 betreft dit een bedrag van € 5.000. De cataloguswaarde bedraagt € 60.000 inclusief btw en bpm. De auto is een zogenoemde 22% bijtelling auto en wordt keurig in de loonadministratie verwerkt. De auto wordt gedurende het gehele jaar 2018 ter beschikking gesteld aan de directeur en hij gebruikt daarbij de auto voor meer dan 500 km voor privéritten. Een kilometeradministratie wordt niet bijgehouden. Welk bedrag dient in de laatste btw-aangifte over 2018 te worden opgenomen als correctie voor het privé gebruik?

- a. € 900
 - b. € 1.620
 - c. € 5.000
 - d. € 13.200
 - e. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)
-
-

O P E N

V R A G E N

Casus 1

Iemand heeft een eigen woning met een WOZ-waarde van € 400.000. Daarop rust een hypotheek van € 50.000. De verschuldigde hypotheekrente bedraagt 3,5% per jaar.

Verder is gegeven dat de persoon goed vermogend is. Zo bedraagt het box 3 vermogen ongeveer € 2.000.000. Deze middelen staan op een deposito die thans slechts een rentevergoeding geeft van 1,0%.

- 1. Ziet u mogelijkheden voor deze persoon om belasting te besparen? Zo ja, onderbouw uw antwoord met een berekening waaruit blijkt hoe groot het fiscale voordeel zou kunnen zijn.**

Casus 2

Meneer is 56 jaar oud en mevrouw 64 jaar. Ze zijn in gemeenschap van goederen gehuwd en hebben 4 kinderen en 3 kleinkinderen. Het vermogen van meneer bestaat uit spaarrekeningen ter waarde van € 500.000 en een eigen woning met een WOZ waarde van € 700.000 die in werkelijkheid € 900.000 waard is. Mevrouw bezit aandelen met een waarde van € 100.000. Zij heeft een schuld van € 25.000. Meneer komt in 2018 te overlijden. Hij heeft geen testament. De wettelijke rente is 1,5%, er zijn geen renteafspraken gemaakt.

- 2a. Wat is de omvang van de nalatenschap (bedrag)?**
- 2b. Wie zijn de erfgenamen en wat is de “nominale” waarde van ieders erfdeel?**
- 2c. Wat is de “fiscale” waarde van het erfdeel van de kinderen?**
- 2d. Wat is de fiscale waarde van het erfdeel van mevrouw?**

- 2e. Stel dat de fiscale verkrijging per kind € 250.000 is. Hoeveel erfbelasting is ieder kind dan verschuldigd?
- 2f. Stel dat mevrouw als gevolg van het overlijden een levenslang nabestaandenpensioen ontvangt van € 50.000 per jaar. Hoeveel bedraagt haar (partner)vrijstelling dan?

Casus 3

Kontinent BV bezit alle aandelen in Soesterberg BV en het in Duitsland gevestigde Appel GmbH. Kontinent BV verkoopt eind 2018 aan beide dochters een pand. In beide panden zit een stille reserve van € 10.000.

- 3a. Eind 2017 komt de directie van Kontinent BV bij u op bezoek. Men wenst een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting aan te gaan per 1 januari 2018. Wat is uw reactie? Benoem daarbij ook de eisen die aan deze fiscale eenheid wordt gesteld.
- 3b. Wat zijn de fiscale gevolgen als Kontinent BV het pand in 2018 overdraagt aan Soesterberg BV en vrijwel direct daarna de aandelen Soesterberg BV verkoopt aan een derde?
- 3c. Wat zijn de fiscale gevolgen als Kontinent BV het pand binnen de fiscale eenheid wil overdragen aan Appel GmbH?
- 3d. Wat zijn de fiscale gevolgen als Kontinent BV het pand binnen de fiscale eenheid overdraagt en pas na 5 jaar de aandelen Soesterberg BV verkoopt aan een derde?

Casus 4

Een onderneming is gespecialiseerd in keukenbouw. Hoofdzakelijk wordt de apparatuur verkocht in Nederland, maar ook vindt verkoop naar België en Duitsland plaats. De onderneming is belast voor de omzetbelasting en is gevestigd in België. Het bedrijf krijgt het verzoek van een Nederlandse particulier om daar een keuken te plaatsen.

- 4a. De Belgische ondernemer vraagt aan u wat voor gevolgen dit heeft voor de BTW. Maak bij de beantwoording gebruik van termen zoals levering, dienst, plaats, tarief, e.d.
- 4b. Zou het antwoord bij 4a anders zijn geweest indien de Nederlander een omzetbelastingplichtige ondernemer is?

Ook krijgt de ondernemer het verzoek van een Duits bedrijf om een drietal keukens aan particulieren in Polen te verkopen. Op het moment van koop staan de keukens in Enschede. De Poolse particulieren komen de keukens zelf ophalen.

- 4c. De Belgische ondernemer vraagt aan u wat voor gevolgen dit heeft voor de BTW. Maak bij de beantwoording gebruik van termen zoals levering, dienst, plaats, tarief, e.d.**

Casus 5

Een ondernemer koopt in 2016 een machine. De hierop drukkende voorbelasting bedraagt € 10.000. De machine wordt voor 20% gebruikt voor belaste prestaties en voor 80% voor vrijgestelde prestaties. De omzetverhouding gedurende het jaar 2016 blijft gelijk.

- 5a. Hoe groot was de vooraf trek van omzetbelasting in 2016?**

Aan het einde van het jaar 2017 blijkt de verhouding “belast gebruik : vrijgesteld gebruik” “60% : 40%” te bedragen.

- 5b. Heeft dit gevolgen voor de omzetbelasting? Onderbouw uw antwoord middels een berekening waaruit blijkt hoeveel de eventuele btw-correctie in 2017 bedraagt.**

Aan het einde van het jaar 2018 blijkt de verhouding “belast gebruik : vrijgesteld gebruik” “50% : 50%” te bedragen.

- 5b. Heeft dit gevolgen voor de omzetbelasting? Onderbouw uw antwoord middels een berekening waaruit blijkt hoeveel de eventuele btw-correctie in 2018 bedraagt.**

Casus 6

Hansworst BV bezit 10% van de aandelen in Dombo BV. De activiteiten van Dombo BV zijn niet winstgevend en de onderneming wordt gestaakt. Met eigen vermogen van Dombo BV is negatief. Hansworst BV verricht (naast het aandelenbelang in Dombo BV) ook nog winstgevende managementactiviteiten voor andere instanties.

Hansworst BV heeft in totaal een bedrag van € 1.500.000 in Dombo BV gestort. Dit betreft dan ook het opgeofferd bedrag. Mocht Dombo BV worden geliquideerd dan zal de liquidatie-uitkering nihil bedragen.

Op een dag komt de aandeelhouder van Hansworst BV bij u op kantoor en vertelt enigszins opgewekt dat hij een koper heeft gevonden voor zijn waardeloze aandelenpakket in Dombo BV. Deze koper is bereid maar liefst € 150.000 te betalen.

- 6a. Wat adviseert u uw cliënt, Hansworst BV? Bij de beantwoording hoeft u alleen de fiscale overweging(en) te beschrijven.**

- 6b. Stel dat de koop doorgaat en de aandelen worden overgedragen aan koper. Zouden de opgebouwde verliezen in Dombo BV dan nog verrekenbaar kunnen zijn?

Casus 7

Begin 2018 komt de 40-jarige Wouter bij u op bezoek. Zijn lieve tante Beppie overweegt hem de zogenoemde jubelton van € 100.000 te schenken. Hij vraagt u of het mogelijk is om dit bedrag (schenk-)belastingvrij te ontvangen. Noem minimaal drie vragen die u hem moet stellen om te beoordelen of dit mogelijk is.

----- einde examen -----